

Målnummer:	UM20729-18	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2019-11-14		
Rubrik:	Kravet på försörjningsförmågan vid anhöriginvandring är uppfyllt om anknytningspersonens inkomster uppgår till det s.k. förbehållsbeloppet. Vid beräkningen av detta belopp får barnbidrag och underhållsstöd beaktas men däremot inte studiebidrag för gymnasiestuderande barn eller bostadsbidrag.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 5 kap. 3 § och 3 b § utlänningslagen (2005:716) • 9 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige • 1 § förordningen (2016:850) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige • 7 kap. 5 § utsökningsbalken		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • EU-domstolens dom den 4 mars 2010 (Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117) • MIG 2019:12		

REFERAT

RH ansökte i oktober 2017 om uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin make (anknytningspersonen) som har permanent uppehållstillstånd och är bosatt här.

Migrationsverket beslutade den 8 oktober 2018 att avslå RH:s ansökan. Verket bedömde att kravet på att anknytningspersonen ska förfoga över en bostad av tillräcklig storlek och standard var uppfyllt, men ansåg att hans inkomster inte uppgick till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Kravet på försörjningsförmåga var därför inte uppfyllt.

Förbehållsbeloppet beräknades med ledning av normalbeloppen för anknytningspersonen, hans fyra hemmavarande barn samt RH med tillägg för anknytningspersonens faktiska boendekostnad till totalt 27 786 kr per månad.

Anknytningspersonens månadsinkomst beräknades till 27 422 kr. I detta belopp inkluderades hans arbetsrelaterade inkomst, barnbidrag och flerbarnstillägg för tre minderåriga barn samt underhållsstöd. Vid beräkningen beaktades inte inkomster i form av studiebidrag från Centrala Studiestödsnämnden för äldsta barnet eller bostadsbidrag. Migrationsverket ansåg att bostadsbidrag och studiebidrag inte är att betrakta som arbetsrelaterade inkomster som går att jämföra med lön. Migrationsverket angav också att dessa bidrag inte kan ligga till grund för beräkning av om inkomsten uppgår till förbehållsbeloppet eftersom bostadsbidrag är ett behovsbaserat bidrag och studiebidrag inte är ett automatiskt ovillkorat bidrag som betalas ut under årets samtliga månader.

RH överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen och förde fram att anknytningspersonens inkomster numera är sådana att försörjningskravet är uppfyllt eftersom han befordrats.

Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2018-11-15, ordförande Tired), ansåg att försörjningskravet var uppfyllt med bl.a. följande motivering. Migrationsverket har i sin beräkning av normalbeloppet respektive förbehållsbeloppet inte följt Kronofogdemyndighetens allmänna råd om bestämmande av förbehållsbeloppet vid löneutmätning under 2018 (KFM A 2017:1). Till följd av detta har någon minskning av normalbeloppet med barn- och studiebidrag samt underhållsstöd inte gjorts. Bostadskostnaden har inte heller reducerats med bostadsbidraget. Migrationsdomstolen upphävde Migrationsverkets beslut, men då övriga förutsättningar för att bevilja uppehållstillstånd inte var utredda överlämnades målet till Migrationsverket för fortsatt prövning.

Migrationsverket överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle upphäva migrationsdomstolens dom och fastställa Migrationsverkets beslut samt förde fram bl.a. följande.

Anknytningspersonen uppfyller inte försörjningskravet i 9 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, tillfälliga lagen. Bostadsbidraget och studiebidraget kan inte beaktas inom ramen för försörjningskravet eftersom det inte är arbetsrelaterade inkomster. Bidragen kan inte heller beaktas som avdrag från förbehållsbeloppet. Bostadsbidrag är ett behovsprövat bidrag som utbetalas just för att anknytningspersonen inte har tillräckliga medel för att försörja sig och sin familj. Att göra avdrag för behovsprövade bidrag från förbehållsbeloppet skulle gå tvärt emot försörjningskravets syfte.

Syftet med försörjningskravet är att anknytningspersonen ska arbeta och kunna försörja sig vid familjemedlemmens ankomst till Sverige. Bedömningen av försörjningsförmågan ska därför vara framåtsyftande. Eftersom bostadsbidrag är ett behovsprövat bidrag påverkas det av omständigheter såsom ändrade boendeförhållanden och inkomster, vilket gör att det i vissa fall är svårt för Migrationsverket att göra en bedömning av framtida eventuella utbetalningar.

Inte heller studiebidrag kan tillgodoräknas i detta fall. Studiebidrag betalas endast ut under delar av året och kan bli indraget vid ogiltigt frånvaro från skolan. Barnet eller barnets vårdnadshavare kan även få ett återkrav på felaktigt utbetalt bidrag. Studiebidrag är därmed inget automatiskt ovillkorat bidrag, till skillnad från barnbidrag som automatiskt betalas ut till samtliga föräldrar som bor och har barn i Sverige. Eftersom anknytningspersonen uppbär studiemedel för sin minderåriga son och inte för sina egna studier kan det inte anses som ett försvårande av utnyttjande av hög kompetens att inte beakta bidraget.

Hänvisningen till förbehållsbeloppet i 1 § förordningen (2016:850) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, tillfälliga förordningen, fyller endast den funktionen att den sätter en beloppsmässig nivå för vilken lön som anknytningspersonen måste ha. Det finns inget stöd för att, med hänvisning till Kronofogdemyndighetens allmänna råd, göra avdrag för studie- och bostadsbidrag såsom migrationsdomstolen gjort.

RH ansåg att överklagandet skulle avslås.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2019-11-14, Linder, Dahlman, referent, och L Axelsson / föredragande Sjöstedt), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om anknytningspersonen uppfyller kravet på försörjningsförmåga och närmare bestämt om och i så fall hur, vissa ekonomiska stöd eller bidrag kan beaktas vid beräkningen av försörjningsförmågan.

Det är ostridigt att anknytningspersonen uppfyller den andra delen av försörjningskravet, nämligen att ha en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och RH.

2. Gällande rätt

2.1. Tillämpliga bestämmelser

Som regel ska ett uppehållstillstånd ges till en utlänning som är make eller sambo till någon som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (anknytningspersonen). Det framgår av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen (2005:716).

Upphållstillstånd på grund av anknytning får endast beviljas om den person som utlänningen åberopar anknytning till kan försörja sig och har en bostad av tillräcklig storlek och standard. Detta framgår av 5 kap. 3 b § första stycket utlänningslagen. Av bestämmelsens andra stycke framgår att under tiden som den tillfälliga lagen gäller ska i stället 9 § i den lagen tillämpas och därmed ska anknytningspersonen kunna försörja både sig och utlänningen.

Försörjningskravet i 9 § tillfälliga lagen är uppfyllt om anknytningspersonen har lön som efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Beräkningen ska dock göras med beaktande även av vad som behövs för försörjning av utlänningen. Ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller annan liknande arbetsrelaterad ersättning jämföras med lön. Kravet är också uppfyllt om anknytningspersonen har inkomster från näringsverksamhet eller en förmögenhet som han eller hon kan försörja sig och utlänningen på. (1 § tillfälliga förordningen.)

Förbehållsbeloppet vid utmätning av lön består av den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning. Förbehållsbeloppet bestäms med ledning av s.k. normalbelopp, som anses innefatta alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad. Den kostnaden beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen. Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. (7 kap. 5 § utsökningsbalken.)

2.2. Förarbeten

Av förarbetena till den tillfälliga lagen framgår bl.a. följande. Försörjningskravet utvidgas på så sätt att anknytningspersonen ska kunna försörja inte bara sig själv utan också den som ansöker om uppehållstillstånd. I övrigt har bestämmelsen samma innebörd som 5 kap. 3 b § utlänningslagen och de förarbetsuttalanden som gjordes i anslutning till den bestämmelsen är därför i allt väsentligt fortfarande aktuella. (Prop. 2015/16:174 s. 76.)

I förarbetena till 5 kap. 3 b § utlänningslagen anges bl.a. följande. Arbete, språkkunskaper och bostad för den egna familjen är avgörande faktorer för en god integration. Om anknytningspersonen redan har integrerats i samhället genom att han eller hon är egenförsörjande och har en bostad främjas även de nyanlända familjemedlemmarnas integration. Kravet på att kunna försörja sig är uppfyllt om det finns regelbundna inkomster, t.ex. lön från heltidsarbete, som tillgodoser anknytningspersonens eget livsuppehälle inklusive kostnad för egen bostad. De regelbundna inkomsterna behöver inte komma från en fast anställning men utgångspunkten är att de ska vara arbetsrelaterade. Syftet med försörjningskravet är att anknytningspersonen ska arbeta och kunna försörja sig vid familjemedlemmens ankomst till Sverige. Bedömningen av försörjningsförmågan bör därför vara framåtsyftande. Försörjningsförmågan måste ha en viss varaktighet för att försörjningskravet ska anses uppfyllt. (Prop. 2009/10:77 s. 19-20 och s. 31.)

2.3. Praxis

Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2019:12 uttalat att kravet på försörjningsförmåga kan uppfyllas genom att anknytningspersonen vid prövningstillfället antingen kommer att ha tillräcklig arbetsrelaterad inkomst under minst ett år framöver, eller om det vid en prognos framstår som sannolikt att han eller hon kommer att ha en sådan inkomst i vart fall ett år framöver.

EU-domstolen har i en dom den 4 mars 2010 (Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117, punkt 43 och 47) uttalat bl.a. följande. Möjligheten att uppställa ett försörjningskrav enligt direktivet ska tolkas restriktivt eftersom huvudregeln är att familjeåterförening ska beviljas. Det utrymme för skönsmässig bedömning som tillerkänns medlemsstaterna ska vidare inte användas av dem på ett sätt som äventyrar direktivets syfte, som är att främja familjeåterförening, eller direktivets ändamålsenliga verkan. Av avgörandet (punkt 48) framgår också att, även om medlemsstaterna får ange en viss summa som referensbelopp, medlemsstaterna inte får neka familjeåterförening om inkomsten inte överstiger en viss minimivå, oberoende av en konkret prövning av varje sökandes situation.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

3.1. Utgångspunkt

Kravet på försörjningsförmåga vid anhöriginvandring innebär att anknytningspersonen ska kunna försörja sig själv och utlänningen. Anknytningspersonen ska därmed ha inkomster som uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken.

3.2. Beräkning av inkomsterna

De inkomster som enligt 1 § tillfälliga förordningen kan beaktas är lön, ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller annan liknande arbetsrelaterad ersättning eller inkomst från näringsverksamhet. De ekonomiska stöd och bidrag som aktualiseras i målet kan därmed inte beaktas som inkomster vid bedömningen av anknytningspersonens försörjningsförmåga.

3.3. Beräkning av förbehållsbeloppet

Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av de normalbelopp som varje år fastställs av Kronofogdemyndigheten. Normalbeloppen avser alla vanliga levnadskostnader utom boendekostnad som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen. Normalbeloppens syfte är att möjliggöra en schabloniserad beräkning av ett hushålls vanliga levnadskostnader utifrån antalet personer i hushållet och deras ålder. Förbehållsbeloppet kan beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, beräknas till både ett högre och ett lägre belopp än normalbeloppet.

Kronofogdemyndigheten har också meddelat allmänna råd om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön, som bl.a. behandlar hur olika ekonomiska stöd och bidrag bör beaktas när normalbeloppen beräknas. Dessa råd är vägledande, men inte bindande, vid tillämpningen av 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Mot bakgrund av de skilda ändamålen med användandet av förbehållsbeloppet vid löneutmätning respektive vid bedömningen av försörjningsförmågan vid anhöriginvandring, framstår det inte som lämpligt att låta råden bli vägledande även i det senare fallet. I stället bör bedömningen av hur olika ekonomiska stöd och bidrag kan beaktas göras med ledning av de principer och syften som ligger bakom de aktuella migrationsrättsliga bestämmelserna.

Förbehållsbeloppet beräknas alltså utifrån antalet personer i hushållet och deras ålder. För att anknytningspersonens förmåga att försörja sig och utlänningen ska vara reell bör, utöver levnadskostnaderna för anknytningspersonen och utlänningen, även beaktas anknytningspersonens kostnader för försörjningsberättigade barn. Förbehållsbeloppet ska därför beräknas utifrån levnadskostnaderna för hela hushållet. Frågan är då om de ekonomiska stöd och bidrag som är aktuella i målet kan beaktas när förbehållsbeloppet beräknas.

3.3.1. Barnbidrag och underhållsstöd

Barnbidraget syftar till att stödja föräldrar och bidra till att täcka delar av de ökade kostnader som följer med barns omsorg och omvårdnad. Även underhållsstöd avser att täcka delar av barns vanliga levnadskostnader. På så sätt anknyter dessa ekonomiska stöd till normalbeloppen för barn eftersom normalbeloppen är schabloniserade beräkningar av levnadskostnaderna. Stöden är inte heller beroende av vilka inkomster hushållet har. Mot denna bakgrund är det rimligt att dessa ekonomiska stöd beaktas när förbehållsbeloppet beräknas, genom att de räknas av från normalbeloppen för barnen.

3.3.2. Studiebidrag för gymnasiestuderande barn

Studiebidrag lämnas med visst belopp per månad till studerande som fyllt 16 år och som studerar på heltid. Bidraget lämnas bara för de delar av ett läsår som studier bedrivs.

Även studiebidraget avser att täcka vanliga levnadskostnader och är oberoende av den enskildes eller hushållets inkomst. För att en arbetsrelaterad inkomst ska kunna beaktas vid bedömningen av en anknytningspersons försörjningsförmåga krävs att inkomsten är varaktig och regelbunden vid en framåtsyftande bedömning. Det är rimligt att samma krav gäller för att ett bidrag ska kunna beaktas när förbehållsbeloppet bestäms.

Migrationsöverdomstolen anser att eftersom studiebidraget inte betalas ut under hela året och är beroende av att den unge studerar så kan inte detta beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet.

3.3.3. Bostadsbidrag

Vid beräkningen av förbehållsbeloppet ska anknytningspersonens boendekostnad beaktas genom att läggas till normalbeloppen. Frågan är då om boendekostnaden kan minskas med det bostadsbidrag som betalas ut till anknytningspersonen.

Bostadsbidraget täcker i och för sig en del av anknytningspersonens levnadskostnader, men syftet med bidraget är att ge stöd till hushåll med svag ekonomi. Därför är rätten till bostadsbidrag och bidragets storlek beroende av den enskildes inkomst. Utgångspunkten är att enskilda förväntas kunna betala sina boendekostnader på egen hand. Mot denna bakgrund anser Migrationsöverdomstolen att boendekostnaden för anknytningspersonen ska beräknas utan avdrag för bostadsbidrag.

3.4. Beräkning av försörjningsförmågan

Anknytningspersonens försörjningsförmåga ska alltså beräknas enligt följande. Från 2019 års normalbelopp för två makar och fyra barn över sju år ska avdrag göras för barnbidrag (inklusive flerbarnstillägg) och underhållsstöd. Till beloppet ska vidare anknytningspersonens faktiska boendekostnad, utan avdrag för bostadsbidrag, läggas. Det sammanlagda beloppet utgör det förbehållsbelopp till vilket anknytningspersonens lön behöver uppgå för att försörjningskravet ska vara uppfyllt. Anknytningspersonen har numera en lön om 25 000 kr per månad före avdrag för preliminär skatt. Migrationsöverdomstolen konstaterar, vid en beräkning enligt det sagda, att inkomsterna efter avdrag för preliminär skatt överstiger förbehållsbeloppet. Eftersom anknytningspersonen också har en bostad av tillräcklig storlek och standard, är försörjningskravet uppfyllt. Då övriga förutsättningar för uppehållstillstånd inte är utredda måste Migrationsverket fortsätta prövningen av ansökan. Verkets överklagande ska därför avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2009/10:77 s. 19-20 och s. 31; prop. 2015/16:174 s. 76
